

Do projektu z dnia 29 kwietnia 2010 r.

Uzasadnienie

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. *w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.) stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Projektowana zmiana rozporządzenia jest konsekwencją przede wszystkim wprowadzenia nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego (rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. *w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17).

Nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego określa cele i treści nauczania, umiejętności uczniów oraz zadania wychowawcze szkoły w postaci wymagań, które powinien spełniać uczeń kończący dany etap edukacyjny. Zastępuje tym samym standardy wymagań egzaminacyjnych, które dotychczas były określane w drodze odrębnego rozporządzenia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Zmiana podstawy programowej powoduje konieczność opracowania m. in. nowych zasad przeprowadzania sprawdzianu w VI klasie szkoły podstawowej, egzaminu gimnazjalnego oraz egzaminu maturalnego. Z uwagi na stopniowe wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego, projektowana nowelizacja zmienia przede wszystkim zasady przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego, który w nowej formule zostanie przeprowadzony po raz pierwszy w roku szkolnym 2011/2012. Kompleksowa zmiana przepisów dotycząca sprawdzianu i egzaminu maturalnego zostanie przygotowana w terminie późniejszym, ponieważ sprawdzian i egzamin maturalny w nowej formule zostaną po raz pierwszy przeprowadzone w roku szkolnym 2014/2015.

Nowelizacja ww. rozporządzenia jest podyktowana również zmianą koncepcji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, która zmierza w kierunku rozszerzenia kompetencji szkoły w tym zakresie. Zaproponowane rozwiązania stanowią kontynuację już rozpoczętych działań, wpisanych w zreformowaną podstawę programową wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego, polegających na

zwróceniu szczególnej uwagi na zapewnienie uczniowi wsparcia i zindywidualizowanej pomocy, w zależności od dokonanego w szkole rozpoznania zarówno specyficznych trudności w uczeniu się jak i uzdolnień ucznia. Stosowne zmiany są przygotowywane w przepisach dotyczących m. in. zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz ramowych statutach publicznego przedszkola i publicznych szkół.

Nowelizacja rozporządzenia wiąże się także z koniecznością uchylecia oraz doprecyzowania niektórych zawartych w nim przepisów, jak również dostosowania do przepisów ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o *mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym* (Dz. U. Nr 17, poz. 141 oraz z 2009 r. Nr 157, poz. 1241).

Proponowane rozwiązania mają na celu:

- dookreślenie pojęcia „specyficzne trudności w uczeniu się”,
- zobowiązanie nauczyciela do indywidualizacji działań pedagogicznych, zarówno na obowiązkowych, jak i na dodatkowych zajęciach edukacyjnych,
- pozostawienie na poziomie szkoły decyzji w zakresie promowania bądź pozostawienia w tej samej klasie ucznia I etapu edukacyjnego, bez konieczności uzyskania opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- zwolnienie ucznia z afazją z nauki drugiego obowiązkowego języka obcego,
- zwiększenie kompetencji szkoły w zakresie dostosowania warunków przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia,
- przedłużenie terminu ważności opinii w sprawie specyficznych trudności w uczeniu się na wszystkie lata nauki szkolnej,
- wprowadzenie nowych zajęć obowiązkowych ujętych w nowej podstawie programowej kształcenia ogólnego,
- wprowadzenie dla uczniów gimnazjum obowiązku realizacji projektu edukacyjnego,

- zmianę zasad przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego od 2012 r. w związku z nową podstawą programową,
- przedstawianie wyników z egzaminu gimnazjalnego w skali procentowej i skali znormalizowanej,
- wprowadzenie zmian w przepisach dotyczących kształcenia w szkołach dla dorosłych:
 - 1) wprowadzenie dla słuchacza obowiązku uczestnictwa w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych/konsultacjach,
 - 2) zrównania zasad klasyfikowania w szkołach prowadzących kształcenie w formie stacjonarnej i w formie zaocznej,
 - 3) nałożenie na dyrektora szkoły obowiązku skreślenia słuchacza z listy słuchaczy, w przypadku opuszczenia w danym semestrze więcej niż 50 % godzin przeznaczonych na obowiązkowe zajęcia edukacyjne lub obowiązkowe konsultacje,
 - 4) wprowadzenie możliwości powtórzenia semestru przez słuchacza jeden raz w danej szkole,
 - 5) likwidacji możliwości zdawania przez słuchacza egzaminów klasyfikacyjnych,
- wskazanie informacji, jakie powinna zawierać roczna ocena klasyfikacyjna w klasach I-III szkoły podstawowej,
- doprecyzowanie informacji dotyczących przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego,
- określenie terminu, w jakim należy przeprowadzić sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia - dotyczy sprawdzianu przeprowadzanego w przypadku stwierdzenia, że roczna (semestralna) ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalenia tej oceny,
- doprecyzowanie terminu przeprowadzania egzaminu poprawkowego,

- rozszerzenie na szkołę ponadgimnazjalną możliwości promowania jeden raz w ciągu tego etapu edukacyjnego ucznia do klasy programowo wyższej, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych zajęć edukacyjnych,
- wprowadzenie możliwości zdawania języka mniejszości narodowej, jako przedmiotu dodatkowego, w części ustnej egzaminu maturalnego,
- ujednoczenie zasad przystępowania do egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego dla wszystkich zdających ten przedmiot jako przedmiot obowiązkowy (również absolwentów szkół i oddziałów dwujęzycznych) - dla części ustnej egzaminu nie będzie określany poziom, część pisemna egzaminu będzie zdawana na poziomie podstawowym,
- stworzenie absolwentom szkół i oddziałów dwujęzycznych, którzy wybrali jako przedmiot dodatkowy język obcy nowożytny będący drugim językiem nauczania, możliwości przystąpienia do tego egzaminu w części ustnej i w części pisemnej na poziomie określonym w standardach wymagań egzaminacyjnych dla tych oddziałów,
- wprowadzenie zasady, że egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego, w części ustnej zdawany będzie tylko wtedy, gdy absolwent będzie przystępował do części pisemnej tego egzaminu na poziomie podstawowym,
- doprecyzowanie informacji dotyczącej wpisywania numeru PESEL na arkuszach egzaminacyjnych.

W obecnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. *w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* wprowadza się następujące zmiany:

1) do § 1 pkt 1 i 16 projektu (zmieniany § 1 ust. 1 oraz § 22 ust. 1 i 2 rozporządzenia):

W ww. przepisach usunięto wyrazy „szkoła ponadpodstawowa”, gdyż szkoły te nie funkcjonują już w systemie oświaty. Działalność ostatnich szkół ponadpodstawowych wygasła w 2009 r. Wyrazy te usunięto również w innych przepisach rozporządzenia.

2) do § 1 pkt 2 projektu (dodany § 1a)

Wprowadza się definicję pojęcia „specyficzne trudności w uczeniu się”, które odnosi się do uczniów w normie intelektualnej, właściwej sprawności motorycznej i prawidłowo funkcjonujących systemach sensorycznych, wykazujących trudności w przyswajaniu treści dydaktycznych. Wprowadzenie tej definicji jest konieczne z uwagi na różne dotychczas rozumienie tego pojęcia, które nie było zdefiniowane w obowiązujących przepisach

3) do § 1 pkt 3 i 15 oraz § 2 projektu (dodany pkt 8 w ust. 3 § 3 oraz § 21a rozporządzenia):

W projekcie rozporządzenia proponuje się wprowadzenie dla uczniów gimnazjum obowiązku realizacji projektu edukacyjnego.

Od 1 września 2009 r. w klasach I gimnazjum obowiązuje nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego, z której wynika obowiązek kształcenia kompetencji i postaw uczniów pozwalających uczniom na sprawne funkcjonowanie we współczesnym świecie. Odzwierciedlenie tej regulacji znalazło się zarówno w przepisach dotyczących głównych celów nauczania, jak i we wskazanych najważniejszych umiejętnościach, jakie powinien posiadać uczeń kończący gimnazjum, w tym m. in.: umiejętność komunikowania się w języku ojczystym, umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji, umiejętność wykorzystywania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów oraz umiejętność pracy zespołowej. Nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego, w części dotyczącej „Zalecanych warunków i sposobu realizacji”, wskazuje na konieczność wykorzystywania przez nauczycieli w procesie kształcenia różnorodnych metod aktywizujących, w tym metody projektu edukacyjnego. Metoda projektu edukacyjnego jest coraz powszechniej stosowana w szkołach, jest bowiem metodą niezwykle cenną i przyjazną dla ucznia i nauczyciela. Sprzyja ich wspólnemu działaniu i osiągnięciu wysokich efektów uczenia się. Może być zastosowana do realizacji każdego przedmiotu. Istota metody projektów, w szczególności rola nauczyciela/nauczycieli i zadania uczniów, cele realizacji projektu, etapy realizacji, sposób prezentacji projektu i kryteria oceny projektu obecnie jest już znana nauczycielom. Ponadto okres nauki w gimnazjum - pierwszym etapie przygotowującym do wyboru ścieżki edukacyjnej i zawodowej,

sprzyja stosowaniu przez nauczycieli metod aktywizujących. Projekt edukacyjny jest również doskonałym sposobem zwiększenia motywacji uczniów. Samodzielność w podejmowaniu decyzji, możliwość decydowania o sposobie realizacji zadań i odpowiedzialność za wykonanie zadań powodują, że uczniowie w naturalny sposób uczą się planowania i organizowania swojej pracy, rozwiązywania problemów i pracy zespołowej, a co najważniejsze rozwijają swoje pasje i zainteresowania. Prezentowanie efektów realizacji projektu edukacyjnego umożliwi uczniom wykazanie się umiejętnościami, których nie można lub bardzo trudno jest sprawdzić w trakcie egzaminu testowego. Tematy projektów edukacyjnych mogą wykraczać poza wymagania zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego w gimnazjum.

Metoda projektu edukacyjnego nie pociąga za sobą zmian natury organizacyjnej, ale wymaga ustalenia przez szkołę zasad realizacji projektów. Każda szkoła powinna wypracować zasady realizacji projektu edukacyjnego we własnym zakresie, dostosowując te zasady do swoich możliwości organizacyjnych oraz potrzeb uczniów. Projekt edukacyjny jest także doskonałą okazją do wykorzystania zasobów lokalnych, aktywizacji otoczenia szkoły, włączenia do współpracy rodziców i społeczności lokalnej.

Mając powyższe na uwadze proponuje się, aby warunki realizacji projektu edukacyjnego ustalał dyrektor szkoły w porozumieniu z radą pedagogiczną, a sposób i kryteria jego oceny określał statut gimnazjum. Udział uczniów w realizacji projektu będzie obowiązkowy, ale ocena wkładu ucznia w jego realizację nie będzie miała wpływu na oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych oraz promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły. W przypadkach szczególnie uzasadnionych (np. choroba ucznia, szczególna sytuacja w rodzinie ucznia) dyrektor szkoły będzie mógł zwolnić ucznia z obowiązku uczestniczenia w realizacji projektu edukacyjnego.

W związku z powyższym konieczne jest dodanie w § 3 w ust. 3 pkt 8, w którym wprowadzono przepis nakładający na szkołę obowiązek ustalania w ramach oceniania wewnątrzszkolnego sposobu i kryteriów oceny projektu edukacyjnego. Przygotowanie i przedstawienie efektów projektu edukacyjnego będzie przebiegało w szkole, stąd też należało wprowadzić przepis, który pozwala na objęcie tego projektu ocenianiem wewnątrzszkolnym.

4) do § 1 pkt 4 projektu (dodany pkt 4 w ust. 2 § 4 rozporządzenia):

Regulacja wprowadzona w § 4 ust. 2 pkt 4 wynika z obowiązku poinformowania przez wychowawcę klasy uczniów i ich rodziców o przyjętych warunkach realizacji projektu edukacyjnego.

5) do § 1 pkt 5 projektu (w § 6 zmieniany ust. 1 oraz uchylany ust. 2 i 3 rozporządzenia):

Zmiana zaproponowana w § 6 w ust. 1 polega na zobowiązaniu nauczyciela do dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia na podstawie ustaleń zawartych w „*Karcie Potrzeb i Świadczeń*” przygotowanej dla tego ucznia. Wprowadzona zmiana jest ściśle związana z nową koncepcją pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzonej w szkole sformułowaną w skierowanym do uzgodnień społecznych projekcie rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz projekcie rozporządzenia w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkolnego oraz publicznych szkół. Zgodnie z tą koncepcją zespół nauczycieli uczących danego ucznia oraz pedagog, psycholog i inni specjaliści zatrudnieni w szkole, na podstawie obserwacji, a w razie konieczności również na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, będzie miał obowiązek zaproponować takie formy pomocy, które mogą i powinny przyczynić się do osiągania przez danego ucznia wyższych wyników w edukacji.

W związku ze zmianą ust. 1 w § 6 należy uchylić ust. 2 w tym przepisie.

6) do § 1 pkt 6 projektu (nowelizowany § 7 i 8 rozporządzenia)

Rozszerzono treść § 7 przez dodanie nazw zajęć edukacyjnych: „*zajęcia techniczne*” i „*zajęcia artystyczne*”. Zajęcia techniczne oraz zajęcia artystyczne, zostały wprowadzone, jako nowe zajęcia obowiązkowe, rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w *sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół*.

Podobnie w § 8 ust. 1 i 2 wprowadzono nazwę nowych zajęć edukacyjnych – „zajęcia komputerowe”, które przewidywane są, jako zajęcia obowiązkowe w szkołach podstawowych.

Zmiana proponowana w ust. 2 ma na celu umożliwienie klasyfikowania ucznia zwolnionego z zajęć wymienionych w ust. 1 w przypadku, gdy okres zwolnienia nie jest zbyt długi. Dotychczasowy przepis nie stwarzał takich możliwości, gdyż niezależnie od okresu zwolnienia ucznia z niektórych zajęć, nakładał on obowiązek wpisywania w dokumentacji „zwolniony” zamiast oceny klasyfikacyjnej.

7) do § 1 pkt 7 projektu (nowelizowany § 10 rozporządzenia)

Proponuje się, aby zwolnienie ucznia z nauki drugiego języka obcego następowało do końca danego etapu edukacyjnego. W obecnie obowiązujących przepisach przedmiotowe zwolnienie mogło dotyczyć części lub całego okresu kształcenia w danym typie szkoły. Zwolnienie ucznia z niepełnosprawnościami lub dysfunkcjami ograniczającymi możliwość nauki języka, na okres krótszy niż dany etap edukacyjny jest rozwiązaniem niewłaściwym. Jednocześnie czas zwolnienia ucznia z nauki drugiego języka obcego nie może być dłuższy niż dany etap edukacyjny, ponieważ upoważnienie do zwolnienia ucznia z nauki drugiego języka obcego ma dyrektor danej szkoły. Do powodów uzasadniających zwolnienie z obowiązku nauki drugiego języka obcego zaliczono również afazję, biorąc pod uwagę trudności i ograniczenia wynikające ze specyfiki tego zaburzenia (*afazja - zaburzenie mowy, powstałe w wyniku uszkodzenia ośrodka mowy w dominującej półkuli mózgu i upośledzające proces mówienia lub rozumienia mowy. Afazja nie jest wynikiem zaburzeń samej artykulacji, polega na ograniczeniu zdolności rozumienia komunikatów werbalnych oraz reguł ich tworzenia*).

8) do § 1 pkt 8 projektu (zmieniany ust. 2, 5 i 7 w § 11 rozporządzenia)

W ust. 2, 5 i 7 tego paragrafu wprowadzono zmianę polegającą na zmianie nazwy indywidualnego programu edukacyjnego opracowywanego dla ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym. Dotychczasowa nazwa „indywidualny program edukacyjny” została zmieniona na „indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny”. Zaproponowana zmiana wynika

z konieczności uwzględnienia zmian w projektowanych jednocześnie przepisach w sprawie warunków organizacji kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych oraz specjalnych.

9) do § 1 pkt 9 projektu (dodany ust. 3a rozporządzenia)

W § 13 dodano ust. 3a, który wskazuje jakie informacje powinna zawierać roczna opisowa ocena klasyfikacyjna w klasach I-III szkoły podstawowej.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. *w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* precyzyjnie określiło jakie umiejętności powinien osiągnąć uczeń na I etapie edukacyjnym: klasy I-III szkoły podstawowej. Na tej podstawie nauczyciel formułuje wymagania edukacyjne, niezbędne do uzyskania rocznych ocen klasyfikacyjnych z realizowanych zajęć. Proponuje się, aby roczna ocena opisowa w klasach I-III zawierała informację na temat poziomu opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej edukacji wczesnoszkolnej i wskazywała na potrzeby ucznia związane z przewyżnianiem trudności w nauce lub rozwijaniem uzdolnień.

10) do § 1 pkt 10 projektu (zmieniane ust. 6-9 w § 15 rozporządzenia)

Zmiana w ust. 6 polega na dopuszczeniu opinii niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia lub odchylenia rozwojowe. Dotychczas wpływ na tę ocenę miała tylko opinia publicznej poradni psychologiczno – pedagogicznej. Zmiana w ust. 8 i 9 daje radzie pedagogicznej możliwość podjęcia uchwały o niepromowaniu do klasy programowo wyższej lub nieukończeniu szkoły przez ucznia, któremu ustalono naganną roczną ocenę klasyfikacyjną co najmniej dwa razy z rzędu w danej szkole. Zrezygnowano z obligatoryjnego niepromowania lub ukończenia szkoły przez ucznia, któremu po raz trzeci z rzędu ustalono ocenę naganną zachowania.

11) do § 1 pkt 11 projektu (zmieniany § 17 ust. 5, 8, 9, 11 pkt 2 i 16 rozporządzenia)

W ust. 5 i 8 wpisano nowe zajęcia dydaktyczne – „zajęcia techniczne” i „zajęcia artystyczne”, które zostały wprowadzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.

W ust. 9 proponuje się uściślenie terminu przeprowadzenia egzaminu klasyfikacyjnego, który miałby się odbywać najpóźniej w przeddzień zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

W ust. 11 pkt 2 doprecyzowano, że egzamin klasyfikacyjny dla ucznia spełniającego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą przeprowadza się tylko z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, gdyż oceny klasyfikacyjne tylko z tych zajęć mają wpływ na promocję i ukończenie szkoły.

Zmiana w ust. 16 ma charakter doprecyzowujący (dopisano wyraz „nieklasyfikowana”).

12) do § 1 pkt 12 projektu (zmieniany ust. 3 w § 19 rozporządzenia)

W ust. 3 określono termin przeprowadzenia sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia, w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń dotyczących trybu ustalenia rocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej. Proponuje się, aby sprawdzian ten został przeprowadzony najpóźniej w ciągu 5 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń. Dotychczasowe przepisy nie określały tego terminu i dyrektorzy szkół ustalali bardzo różne terminy, które nie zawsze korespondowały z zasadami tego sprawdzianu.

13) do § 1 pkt 13 projektu (zmieniany ust. 2, 3, 7 i 9 w § 20 rozporządzenia)

Obecnie obowiązujący przepis § 20 ust. 2 nowelizowanego rozporządzenia umożliwia promowanie ucznia klasy I i II szkoły podstawowej do klasy programowo wyższej, po uzyskaniu opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej na wniosek rodziców i po uzyskaniu zgody wychowawcy klasy lub na wniosek wychowawcy klasy i po uzyskaniu zgody rodziców. Odstępuje się od obowiązku

uzyskania opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej w sprawie możliwości promowania ucznia klasy I i II szkoły podstawowej do klasy programowo wyższej. Podobnie w ust. 9 zrezygnowano z konieczności uzyskiwania opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, aby rada pedagogiczna mogła postanowić o powtarzaniu klasy przez ucznia klas I-III szkoły podstawowej. Rada pedagogiczna będzie podejmowała w tej sprawie decyzję na podstawie opinii nauczyciela (nauczycieli) uczącego, który zna lepiej niż poradnia psychologiczno – pedagogiczna możliwości danego ucznia.

W ust. 7 proponuje się objąć wymienionymi tam uprawnieniami również laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu ponadwojewódzkim w szkole podstawowej i gimnazjum.

14) do § 1 pkt 14 projektu (zmiana ust. 1, 2, 4 i 10 w § 21 rozporządzenia)

Zgodnie z § 21 ust. 1 obecnie obowiązującego rozporządzenia uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej (semestralnej) uzyskał ocenę niedostateczną z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, ma prawo zdawać egzamin poprawkowy. W wyjątkowych sytuacjach rada pedagogiczna może wyrazić zgodę na zdawanie egzaminu poprawkowego z dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych. Proponowana zmiana umożliwia uczniom zdawanie egzaminu poprawkowego z dwóch zajęć edukacyjnych, bez konieczności uzyskania zgody rady pedagogicznej. Zmiana przepisu ust. 1 ma na celu niedopuszczenie do sytuacji, w której uczniowie tej samej szkoły mogliby być nierówno traktowani, np. jeden uczeń uzyskałby zgodę rady pedagogicznej na zdawanie dwóch egzaminów poprawkowych, a drugi uczeń nie uzyskałby takiej zgody.

Proponowana zmiana w ust. 2 dotyczy dodania, obok dotychczasowych zajęć edukacyjnych, nowych zajęć (zajęć artystycznych, zajęć technicznych, zajęć komputerowych), wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w *sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół*, z których egzamin poprawkowy ma formę zadań praktycznych.

W projektowanym ust. 4 nakłada się na dyrektora szkoły obowiązek wyznaczenia terminu egzaminu poprawkowego do dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Jednocześnie określa się, że egzamin poprawkowy będzie

przeprowadzany w ostatnim tygodniu ferii letnich, a w szkole, w której zajęcia dydaktyczno-wychowawcze kończą się w styczniu – po zakończeniu rocznych zajęć, nie później jednak niż do końca lutego.

Przepis ust. 10 umożliwia jeden raz w ciągu etapu edukacyjnego promowanie do klasy programowo wyższej również ucznia szkoły ponadgimnazjalnej, który nie zdał egzaminu poprawkowego. W obowiązującym stanie prawnym przepis ten dotyczy ucznia szkoły podstawowej i gimnazjum. Zmiana ta pozwoli na równe traktowanie w tym zakresie ucznia każdego typu szkoły.

15) do § 1 pkt 17 - 25 projektu (nowelizowany § 23-31 rozporządzenia)

Projektowane zmiany Rozdziału 3 – *Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie słuchaczy w szkołach dla dorosłych* mają na celu przeciwdziałanie nieuprawnionemu pobieraniu przez szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych dla dorosłych dotacji na słuchaczy, którzy nie uczęszczają na zajęcia edukacyjne. Kuratorzy oświaty zgłaszają do Ministerstwa Edukacji Narodowej nieprawidłowości dotyczące funkcjonowania szkół niepublicznych dla dorosłych o uprawnieniach szkół publicznych, w tym m. in. dokumentacji przebiegu nauczania w ww. szkołach - na listach figurują słuchacze, którzy nie uczestniczą w zajęciach, nie są promowani i korzystają z przywileju powtarzania semestru (co wynikało z dotychczas obowiązującego w szkołach dla dorosłych przepisu § 21 ust. 9). Zgodnie z informacjami przekazanymi przez kuratorów oświaty jest wiele dowodów na to, że słuchacze w dniu zapisu do szkoły podpisują oświadczenie, które nie jest oznaczone datą, o chęci ewentualnego powtarzania semestru. Pojawia się zatem obawa, że działanie takie, jak obligatoryjne powtarzanie semestru zmierzają do nieuprawnionego pobierania od samorządu terytorialnego dotacji na słuchaczy, którzy nie uczestniczą w zajęciach. Potwierdzeniem takiego stanu rzeczy jest również istnienie zapisów w dziennikach zajęć, zgodnie z którymi żaden ze słuchaczy znajdujących się na liście nie uczestniczył w zajęciach przez cały semestr. Nazwiska ww. słuchaczy pojawiają się w dokumentacji przebiegu nauczania w kolejnym semestrze.

W związku z powyższym, projektowane w niniejszym rozporządzeniu zmiany dotyczą:

- 1) wprowadzenia dla słuchacza obowiązku uczestnictwa w co najmniej 50% obowiązkowych zajęciach edukacyjnych/konsultacjach (§ 24 ust. 2 i 3);
- 2) zrównania zasad klasyfikowania w szkołach prowadzących kształcenie w formie stacjonarnej i w formie zaocznej – wszystkie szkoły dla dorosłych powinny klasyfikować słuchaczy na podstawie egzaminów semestralnych (§ 24 ust.1);
- 3) nałożenia na dyrektora szkoły dla dorosłych obowiązku skreślenia słuchacza z listy słuchaczy, w przypadku opuszczenia w danym semestrze więcej niż 50% godzin przeznaczonych na obowiązkowe zajęcia edukacyjne przewidziane w szkolnym planie nauczania lub obowiązkowe konsultacje, lub który nie zdał wszystkich egzaminów semestralnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych przewidzianych w szkolnym planie nauczania (§ 25a ust. 1);
- 4) wprowadzenia możliwości powtórzenia semestru przez słuchacza, jeden raz w cyklu kształcenia, wyłącznie na jego pisemny wniosek uzasadniony sytuacją życiową lub zdrowotną, złożony w terminie 7 dni od dnia zakończenia zajęć dydaktycznych, natomiast możliwość powtarzania semestru więcej niż raz w cyklu kształcenia będzie zależne od decyzji rady pedagogicznej, dzięki czemu jednostkowe przypadki problemów losowych słuchaczy nie zamkną im drogi do ukończenia szkoły, ograniczą jednak nagminne finansowanie słuchaczy nieuczęszczających na zajęcia (§ 25a ust. 4);
- 5) likwidacji w szkołach dla dorosłych możliwości zdawania przez słuchaczy egzaminów klasyfikacyjnych (z wyłączeniem przyjmowania słuchacza do szkoły na semestr programowo wyższy, zgodnie z przepisami w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych).

Słuchacz szkoły dla dorosłych ma obowiązek uczestniczenia w co najmniej 50% obowiązkowych zajęciach edukacyjnych przewidzianych w szkolnym planie nauczania lub obowiązkowych konsultacjach. Osoby dorosłe dokonując wyboru kontynuowania nauki w szkole powinny mieć świadomość konsekwencji takiego wyboru. W systemie oświaty, obok kształcenia w systemie szkolnym istnieje możliwość uzyskania wykształcenia również w trybie eksternistycznym. Osoby, które z różnych przyczyn nie mogą uczęszczać na zajęcia do szkoły, mogą przystąpić do egzaminów eksternistycznych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2007 r. w sprawie egzaminów eksternistycznych (Dz. U. Nr 179, poz. 1273).

W szkołach dla dorosłych nie przewiduje się funkcjonowania szkół integracyjnych, zatem w § 23 ust. 1 nie jest wymieniony § 12 ust. 4.

Zrezygnowano również z § 21 ust. 3 ponieważ treść przepisu jest uwzględniona w § 28 ust. 1.

Z tej samej przyczyny uchylono przepis § 28 ust. 4.

Rezygnacja z uwzględnienia § 21 ust. 7 i 8 jest uproszczeniem procedur, gdyż forma egzaminu poprawkowego ma być taka sama jak egzaminu semestralnego.

Należało zrezygnować z przepisu § 21 ust. 9, który był przyczyną nadużywania uprawnień a szkoły niepubliczne otrzymywały nienależne dotacje.

16) do § 1 pkt 26-33 projektu (nowelizowany § 32, 32a, 34, 35, 36, 37, 41, 42 rozporządzenia)

W § 1 pkt 26-33 projektu rozporządzenia wprowadza się nowe zasady przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego od roku szkolnego 2011/2012. Konieczność wprowadzenia zmian w przeprowadzaniu egzaminu gimnazjalnego jest związana z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. *w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.*

Zasadniczym celem zmiany formuły systemu egzaminów zewnętrznych jest badanie efektów kształcenia przez przeprowadzenie trzykrotnego pomiaru osiągnięć uczniów (sprawdzian, egzamin gimnazjalny, egzamin maturalny), w zakresie tych samych przedmiotów – język polski, język obcy nowożytny, matematyka. Oznacza to, że na każdym etapie kształcenia ocenie zostanie poddana wiedza i umiejętności ucznia z co najmniej trzech przedmiotów. Taka formuła jest niezbędna do badania efektywności procesu edukacyjnego na kolejnych szczeblach edukacji.

Projekt rozporządzenia przewiduje wprowadzenie następujących zmian w tym zakresie:

- **do § 1 pkt 26** (§ 32 ust. 2 i 3) – proponowana zmiana wynika z nowego brzmienia art. 9 ust. 1a ustawy o systemie oświaty, zgodnie z którym sprawdzian i egzamin gimnazjalny będą przeprowadzane na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, a nie tak jak dotychczas na podstawie standardów wymagań. Planuje się, że zmiana wejdzie w życie z dniem 1 września 2011 r. Podobnie jak dotychczas, egzamin gimnazjalny będzie składał

się z trzech części – humanistycznej, matematyczno-przyrodniczej i z języka obcego nowożytnego. W ramach części humanistycznej wydzielono zadania dotyczące języka polskiego oraz zadania historyczno-społeczne, a w części matematyczno-przyrodniczej wydzielono zadania matematyczne oraz zadania z zakresu przedmiotów przyrodniczych: biologii, geografii, fizyki i chemii.

- **do § 1 pkt 27** (§ 32a – dodany) – w obowiązującym stanie prawnym szkoły nie mają obowiązku zgłoszenia swojej placówki do właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej a także poinformowania tej komisji o zakończeniu działalności szkoły (szczególnie w przypadku szkół niepublicznych). Okręgowe komisje egzaminacyjne często zbyt późno otrzymują zgłoszenia od nowych szkół, których uczniowie będą przystępowali do poszczególnych egzaminów zewnętrznych, np. po ustaleniu liczby arkuszy egzaminacyjnych potrzebnych do przeprowadzenia egzaminu oraz złożeniu zamówienia w drukarni. W nowelizowanym rozporządzeniu proponuje się wprowadzenie obowiązku zgłaszania szkoły, której uczniowie po raz pierwszy przystąpią do egzaminu zewnętrznego do bazy danych okręgowej komisji egzaminacyjnej, w terminie do dnia 1 września roku szkolnego, w którym przeprowadzany jest dany egzamin.
- **do § 1 pkt 28** - zmieniono § 34 ust. 1 rozporządzenia dotyczący informatorów o sprawdzianie i egzaminie gimnazjalnym, określając jedynie termin ich ogłaszania. Zakres informacji, które powinny znaleźć się w szczególności w informatorach określa art. 9a ust. 2 pkt 1b ustawy o systemie oświaty.
- **do § 1 pkt 29** (§ 35 ust. 1, 3, 4a i 6) - do katalogu języków obcych nowożytnych, z których uczniowie mogą zdawać egzamin gimnazjalny, dodano język ukraiński. Zgodnie z zaleceniami Rady Europy umiejętność porozumiewania się w językach obcych ma zasadnicze znaczenie dla procesu uczenia się przez całe życie. Znajomość języków obcych, wzbogacająca osobowość i kulturę, jest jedną z podstawowych umiejętności, które powinien posiadać każdy europejski obywatel po to, aby odgrywać aktywną rolę w europejskim społeczeństwie wiedzy. Znajomość języków sprzyja także mobilności oraz ułatwia integrację i poprawia spójność społeczną. Język ukraiński jest dla Polaków z pewnością bardzo ważnym językiem jako język sąsiadów, z którymi kontakty są szczególnie istotne zarówno ze względów ekonomicznych, jak i naukowych, a także społeczno-kulturowych. Potrzeba znajomości tego języka wydaje się istotna zwłaszcza

w regionach przygranicznych. Z powyższych względów proponuje się w pierwszej kolejności poszerzenie o język ukraiński katalogu języków obcych nowożytnych, z których można zdawać egzamin gimnazjalny, począwszy od roku szkolnego 2011/2012. W następnej kolejności, z uwagi na czas niezbędny do opracowania informatora egzaminu maturalnego oraz wymóg ogłoszenia tego informatora z dwuletnim wyprzedzeniem, planuje się, począwszy od roku szkolnego 2014/2015 wprowadzenie możliwości zdawania tego języka również na egzaminie maturalnym. Postulaty w tym zakresie zgłosiła do Ministra Edukacji Narodowej Komisja Mniejszości Narodowych i Etnicznych w Dezyderacie nr 13 z dnia 26 sierpnia 2009 r.

Wprowadzono konieczność składania deklaracji o wyborze języka obcego, który uczeń będzie zdawał w ramach egzaminu gimnazjalnego. Deklaracja zawierać ma również informacje dotyczące przystąpienia ucznia do części rozszerzonej egzaminu z języka obcego. Nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego wprowadziła w gimnazjum obowiązkową naukę dwóch języków obcych. Natomiast trzecia część egzaminu gimnazjalnego obejmuje sprawdzenie wiadomości i umiejętności z jednego języka obcego. Stąd też rodzice ucznia gimnazjum wskazują w deklaracji, który z nauczanych w szkole języków obcych uczeń będzie zdawał na egzaminie gimnazjalnym. Egzamin gimnazjalny z języka obcego nowożytnego będzie składał się z dwóch części: podstawowej, obowiązkowej dla każdego zdającego oraz rozszerzonej, obowiązkowej tylko dla tych zdających, którzy uczyli się danego języka obcego nowożytnego również w szkole podstawowej. Uczeń, który uczył się danego języka obcego poza szkołą, będzie mógł również przystąpić do części rozszerzonej tego egzaminu wpisując odpowiednią informację w deklaracji. Planuje się, że powyższa zmiana wejdzie w życie z dniem 1 września 2011 r.

- **do § 1 pkt 30** (§ 36 ust. 4) – zmiana wprowadzona w § 36 ust. 4 ma charakter porządkowy. W obowiązującym rozporządzeniu określenie „komisja okręgowa”, używane dla okręgowej komisji egzaminacyjnej zostało wprowadzone w § 36 ust. 4. W nowelizacji rozporządzenia powyższe określenie zostało wprowadzone w § 32a. Zamiana w § 36 ust. 4 polega na usunięciu zwrotu: „okręgowej komisji egzaminacyjnej, zwanej dalej”.
- **do § 1 pkt 31** - w § 37 rozporządzenia wprowadza się zmiany dotyczące możliwości przystąpienia uczniów (słuchaczy) do sprawdzianu lub egzaminu

gimnazjalnego w warunkach dostosowanych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia (słuchacza). W dotychczasowym stanie prawnym dostosowanie warunków przeprowadzania sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego obejmowało uczniów, u których stwierdzono występowanie specyficznych trudności w nauce i mogło nastąpić wyłącznie na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej. Nowelizacja rozporządzenia przewiduje, że nie tylko uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się, będą mogli przystąpić do sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych, ale także uczniowie nie posiadający takiej opinii, w stosunku do których zespół nauczycieli i specjalistów stwierdzi taką potrzebę. Dyrektor szkoły będzie decydował o dostosowaniu warunków przeprowadzania sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego, na podstawie opinii zespołu nauczycieli i specjalistów, o którym mowa w projektowanych przepisach w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół oraz przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

- **do § 1 pkt 32** - w § 41 ust. 1 pkt 7 i ust. 3 wprowadzono zmiany będące konsekwencją zmian w § 37, dotyczące dostosowania warunków przeprowadzania sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego dla uczniów (słuchaczy); natomiast w ust. 3 doprecyzowano postępowanie w sytuacji, gdy przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego stwierdzi, że przesyłka zawierająca materiały egzaminacyjne została naruszona. W takiej sytuacji sposób dalszego postępowania ustala dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej. Obowiązku takiego dla dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej nie było w dotychczasowych przepisach. Planuje się, że zmiana § 41 ust. 1 pkt 7 wejdzie w życie z dniem 1 września 2011 r.
- **do § 1 pkt 33** (§ 42 ust. 2 dodany 2a-2e) - wprowadzono zmiany dotyczące czasu przeprowadzania każdej części egzaminu gimnazjalnego. W § 42 ust. 2 rozporządzenia utrzymany został przepis informujący o tym, że każda część egzaminu gimnazjalnego przeprowadzana jest innego dnia. Zmianie ulega czas trwania każdej z części egzaminu gimnazjalnego - części humanistyczna i matematyczno-przyrodnicza będą trwały po 150 minut. Wydłużenie czasu

przeznaczonego na rozwiązanie przygotowanych zadań wynika z faktu, że arkusz egzaminacyjny będzie zawierał większą liczbę zadań. Dla arkusza humanistycznego będą to oddzielne zadania obejmujące treści z języka polskiego oraz oddzielne zadania obejmujące treści dotyczące historii i wiedzy o społeczeństwie. W przypadku arkusza matematyczno-przyrodniczego będzie to grupa zadań matematycznych oraz zadania obejmujące treści przedmiotów przyrodniczych: biologii, geografii, fizyki i chemii. W związku z tym, że od 1 września 2009 r. (w roku szkolnym 2009/2010 w klasie pierwszej, a w kolejnych latach w kolejnych klasach) obowiązuje w gimnazjum nauczanie dwóch języków obcych nowożytnych – jednego na poziomie dla początkujących i drugiego jako kontynuacja nauczania języka obcego w szkole podstawowej, zmiany muszą ulec również zasady przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego z języka obcego nowożytnego. Zmiany dotyczą także egzaminu z języka obcego nowożytnego. Został on podzielony na dwie części: podstawową i rozszerzoną. W regulacjach dodanych w § 42 ust. 2b–2e rozporządzenia określony został zakres wymagań edukacyjnych dla każdej części tego egzaminu. Na rozwiązanie zadań w każdej części egzaminu przewidziano po 60 minut. Zmiany czasu trwania poszczególnych jej części wynikają z większej liczby zadań, podobnie jak w przypadku części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej. Przystąpienie do części podstawowej egzaminu z języka obcego nowożytnego (na poziomie dla początkujących) jest obowiązkowe dla wszystkich uczniów. Natomiast przystąpienie do części w zakresie rozszerzonym jest obowiązkowe dla tych uczniów, którzy kontynuowali w gimnazjum naukę języka obcego nowożytnego na podbudowie wymagań dla II etapu edukacyjnego (klasy IV – VI szkoły podstawowej). Przewidziano możliwość zdawania części rozszerzonej egzaminu z języka obcego również przez tych uczniów, którzy nie uczyli się danego języka obcego w szkole podstawowej, ale np. poza szkołą.

- zgodnie z § 37 ust. 7 rozporządzenia dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej opracowuje szczegółową informację o sposobie dostosowania warunków przeprowadzania sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów (słuchaczy) i podaje ją do publicznej wiadomości. W związku z tym zrezygnowano z określania na poziomie rozporządzenia czasu o jaki może być przedłużany sprawdzian i egzamin gimnazjalny w przypadku uczniów mających specyficzne trudności w uczeniu się

(uchylenie ust. 3 w § 42). Planuje się, że zmiana wejdzie w życie z dniem 1 września 2011 r.

17) do § 1 pkt 34 projektu (zmieniony ust. 7 w § 44 rozporządzenia)

W celu ujednoczenia dokumentacji dotyczącej wszystkich egzaminów funkcjonujących w ramach systemu egzaminów zewnętrznych, proponuje się wpisywanie numeru PESEL ucznia lub absolwenta, a przypadku braku numeru PESEL – serię i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość. Zmiany te wprowadzono również w § 82 ust. 7, § 96 ust. 1, § 121 ust. 7, § 124 ust. 1, § 130 ust. 7 i § 134 ust. 2 nowelizowanego rozporządzenia.

18) do § 1 pkt 35 projektu (zmieniany ust. 1 i 4 w § 47 rozporządzenia)

Określa się, że wniesienie urządzeń telekomunikacyjnych lub korzystanie z nich na sali egzaminacyjnej przez ucznia (słuchacza) w czasie sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego będzie skutkowało unieważnieniem sprawdzianu lub egzaminu gimnazjalnego tego ucznia. Zmiana ta dotyczy również egzaminu maturalnego.

19) do § 1 pkt 36 projektu (zmieniany ust. 1 i 5 oraz dodanie ust. 5a i 5b w § 48 rozporządzenia)

Zasady ustalania wyniku sprawdzianu pozostają bez zmian. Natomiast projekt zawiera propozycje odmiennego od dotychczas stosowanego, sposobu przedstawiania wyników egzaminu gimnazjalnego. Obecnie uczeń otrzymuje wyniki egzaminu gimnazjalnego w postaci liczby uzyskanych punktów oddzielnie z części humanistycznej, matematyczno-przyrodniczej oraz z języka obcego nowożytnego. W dodanym w § 48 ust. 5a proponuje się, aby uczeń otrzymywał dokładniejsze informacje na temat wyników z egzaminu gimnazjalnego. Uczeń otrzyma uzyskane wyniki ze wszystkich ocenianych grup zadań: z języka polskiego, historii i wiedzy o społeczeństwie, matematyki, przedmiotów przyrodniczych, języka obcego nowożytnego dla poziomu podstawowego oraz języka obcego nowożytnego dla poziomu rozszerzonego. W sumie uczeń uzyska sześć części składowych wyniku egzaminu gimnazjalnego, dających szerszą informację na temat jego wiedzy i umiejętności zdobytych w trakcie nauki w gimnazjum. Wyodrębnienie wyników z języka polskiego, matematyki oraz języka obcego jest również koniecznością wynikającą z przyjętych założeń nowej formuły systemu egzaminacyjnego

– trzykrotny pomiar osiągnięć (na zakończenie każdego etapu edukacyjnego) z trzech podstawowych przedmiotów.

Wyniki egzaminu gimnazjalnego będą przedstawiane w skali procentowej (tak jak przedstawiane są wyniki egzaminu maturalnego) oraz skali znormalizowanej, dzięki czemu uczeń uzyska dodatkową informację tzn. jaki procent uczniów przystępujących do egzaminu gimnazjalnego, uzyskało taki sam jak on lub niższy wynik.

W dodanym w § 48 ust. 5b wskazano podmioty, które będą odpowiedzialne za przygotowanie wyników egzaminu gimnazjalnego w odpowiedniej skali. Okręgowe komisje egzaminacyjne ustalają wyniki w skali procentowej, ponieważ posiadają informację ile punktów uzyskał uczeń za każde sprawdzone przez egzaminatora zadanie. Natomiast tylko Centralna Komisja Egzaminacyjna będzie ustalała wyniki egzaminu gimnazjalnego w skali znormalizowanej, ponieważ w tym celu należy zestawić wyniki uzyskane przez gimnazjalistów w całym kraju. Planuje się, że omówiona zmiana wejdzie w życie 1 września 2011 r.

20) do § 1 pkt 37 projektu (zmieniany ust. 3 w § 52 rozporządzenia)

W § 52 ust. 3 wskazano, iż na dokumentację sprawdzianu i egzaminu gimnazjalnego składają się sprawdzone i ocenione prace uczniów (słuchaczy) wraz z kartami odpowiedzi.

21) do § 1 pkt 38 projektu (dodany § 53a rozporządzenia)

W § 53a zobowiązuje się dyrektorów szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych do zgłaszania szkoły do właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej. W obowiązującym stanie prawnym szkoły nie mają obowiązku zgłoszenia swojej placówki do właściwej komisji okręgowej, a także poinformowania tej komisji o zakończeniu działalności szkoły (szczególnie w przypadku szkół niepublicznych). Okręgowe komisje egzaminacyjne często zbyt późno otrzymują zgłoszenia od szkół, w których po raz pierwszy ma być przeprowadzony egzamin maturalny. W nowelizowanym rozporządzeniu proponuje się wprowadzenie obowiązku zgłaszania szkoły, w której po raz pierwszy ma być przeprowadzony egzamin maturalny w terminie nie późniejszym niż 1 września roku szkolnego, w którym przeprowadzany jest dany egzamin.

22) do § 1 pkt 39 projektu (zmieniany ust. 3 w § 54 rozporządzenia)

W projektowanym przepisie zwiększono o język mniejszości narodowej liczbę przedmiotów dodatkowych, z których można zdawać egzamin maturalny w części ustnej (§ 54 ust. 3 pkt 1 lit. b). Do tego egzaminu będą mogły przystąpić osoby, które nie są absolwentami szkół lub oddziałów z nauczaniem języka danej mniejszości narodowej. Absolwenci wymienionych oddziałów zdają w części ustnej egzamin z języka mniejszości narodowej, jako przedmiot obowiązkowy. Zaproponowana powyżej zmiana daje każdemu uczniowi możliwość zdawania tego egzaminu w części ustnej i części pisemnej.

Zmiana § 54 ust. 3 pkt 2 lit. k wynika z faktu, iż w myśl art. 19 ust. 2 *ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym* (Dz. U. Nr 17, poz. 141, z późn. zm.) status języka regionalnego ma obecnie wyłącznie język kaszubski. Powyższa zamiana została wprowadzona także w § 55 ust. 4, § 57 ust. 4, § 63 ust.1 pkt 3, § 65 ust. 1 pkt 3, § 69 ust. 1, § 72 ust. 2, § 73 ust. 1, § 93b, § 104 ust. 5, § 105 ust. 4 gdzie jest mowa o języku regionalnym. Planuje się, że zmiana wejdzie w życie 1 września 2011 r.

23) do § 1 pkt 40 projektu (zmieniany ust. 1 i 2 oraz dodany ust. 2a i 2b w § 55 rozporządzenia)

Dodano ust. 2a stanowiący, że absolwenci szkół lub oddziałów z nauczaniem języka mniejszości narodowej nie będą mogli wybrać języka tej mniejszości narodowej na egzaminie maturalnym z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu obowiązkowego. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami dotyczącymi zasad przeprowadzania egzaminu maturalnego, absolwenci szkół lub oddziałów z nauczaniem języka danej mniejszości narodowej są obowiązani zdawać ten język na egzaminie maturalnym. Ponadto w części obowiązkowej muszą zdawać egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego wybranego z grupy sześciu języków wymienionych w § 55 ust. 1 nowelizowanego rozporządzenia. Nie wydaje się zasadne zdawanie obowiązkowego egzaminu maturalnego dwukrotnie z tego samego języka obcego. Proponowana zmiana spowodowała konieczność wprowadzenia w ust. 1 zapisu „z zastrzeżeniem ust. 2a”.

W dodanym ust. 2b proponuje się, aby absolwent zdający egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego przystępował do części ustnej tego egzaminu, tylko w takim przypadku gdy część pisemną tego egzaminu

absolwent zdaje na poziomie podstawowym. Rezygnacja z przeprowadzania części ustnej egzaminu dla absolwenta, który w części pisemnej przystępuje do poziomu rozszerzonego jest konsekwencją zmiany wprowadzonej w § 57 ust. 2 i 4, która stanowi, że dla egzaminu maturalnego w części ustnej z języka polskiego, języka obcego nowożytnego i języka mniejszości narodowej zdawanego jako przedmiot obowiązkowy lub przedmiot dodatkowy nie określa się poziomu.

Planuje się, że zmiany w ust. 2 i 2b wejdą w życie z dniem 1 września 2011 r.

24) do § 1 pkt 41 projektu (zmieniany § 57 rozporządzenia)

W § 57 wprowadza się zmiany dotyczące egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego, stanowiąc że dla części ustnej nie będzie określany poziom tego egzaminu. W ten sposób zostały ujednoczone zasady przeprowadzania części ustnej egzaminu maturalnego dla wszystkich przedmiotów językowych. Zgodnie z obowiązującymi obecnie przepisami nie określa się poziomu egzaminu w części ustnej dla języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej i języka regionalnego.

Proponowana zmiana jest spełnieniem postulatów dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych w tym zakresie.

Zmiana proponowana w ust. 5 § 57 daje absolwentom szkół i oddziałów dwujęzycznych, którzy wybrali jako przedmiot dodatkowy język obcy nowożytny będący drugim językiem nauczania, możliwość zdawania tego egzaminu w części ustnej i w części pisemnej na poziomie określonym w standardach wymagań dla tych szkół i oddziałów.

Planuje się, że zmiany w § 57 wejdą w życie z dniem 1 września 2011 r.

25) do § 1 pkt 42 projektu (nowelizowany § 59 rozporządzenia)

W § 59 wprowadza się zmiany dotyczące możliwości przystąpienia absolwentów do egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych absolwenta. W dotychczasowym stanie prawnym dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego obejmowało uczniów, u których stwierdzono występowanie specyficznych trudności w nauce i mogło nastąpić wyłącznie na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej. Nowelizacja rozporządzenia przewiduje, że nie tylko uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-

pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się, będą mogli przystąpić do egzaminu maturalnego w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych, ale także uczniowie nie posiadający takiej opinii, w stosunku do których zespół nauczycieli i specjalistów stwierdzi taką potrzebę. Dyrektor szkoły będzie decydował o dostosowaniu warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego, na podstawie opinii zespołu nauczycieli i specjalistów, o którym mowa w projektowanych przepisach w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół. Planuje się, że powyższa zmiana wejdzie w życie z dniem 1 września 2011 r.

Wprowadzone zmiany są spójne z przygotowywanymi zmianami w rozporządzeniu w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz rozporządzenia w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół, które przekazują szkole większe kompetencje w zakresie świadczenia tej pomocy (projekty obu ww. rozporządzeń znajdują się obecnie w uzgodnieniach międzyresortowych i ze związkami zawodowymi oraz partnerami społecznymi).

26) do § 1 pkt 43 projektu (zmieniany ust. 4 i 5 § 60 rozporządzenia)

Projektowana zmiana jest konsekwencją propozycji zmiany wprowadzonej w § 57, która określa poziomy egzaminu z przedmiotów obowiązkowych (poziom podstawowy) i z przedmiotów dodatkowych (poziom podstawowy lub rozszerzony) wskazując przy tym, że w części ustnej egzaminów obowiązkowych z języka polskiego, języka obcego nowożytnego i języka mniejszości narodowej nie określa się poziomów i w części ustnej egzaminów dodatkowych z języka obcego nowożytnego, języka mniejszości etnicznej i języka regionalnego również nie określa się poziomu. W związku z tym dostosowane zostały przepisy ust. 4 i 5 mówiące o możliwości zwolnienia laureatów i finalistów olimpiady przedmiotowej z określonych przedmiotów egzaminacyjnych oraz wskazujące, jaki wynik z tych przedmiotów zostanie wpisany na świadectwie dojrzałości.

Planuje się, że zmiany w § 60 wejdą w życie z dniem 1 września 2011 r.

27) do § 1 pkt 44 projektu (zmieniany § 62 rozporządzenia)

Zmieniono § 62 rozporządzenia dotyczący informatorów o egzaminach maturalnych, określając jedynie termin ich ogłaszania. Zakres informacji, które powinny znaleźć się

w szczególności w informatorach określa art. 9a ust. 2 pkt 1b ustawy o systemie oświaty.

28) do § 1 pkt 45 projektu (zmieniany ust. 1 pkt 6 i ust. 4 oraz dodawany ust. 4a i 4b w § 63 rozporządzenia)

W ust. 1 pkt 6 wprowadzono zmianę polegającą na usunięciu z obecnie obowiązującego przepisu treści dotyczących konieczności wskazania w deklaracji przystąpienia do egzaminu maturalnego poziomu tego egzaminu w części ustnej z języka obcego nowożytnego zdawanego jako przedmiot dodatkowy. Powyższa zmiana jest konsekwencją zmian zaprojektowanych w § 55 ust. 2a oraz § 57 ust. 2. W myśl projektowanego § 63 ust. 4 w przypadku likwidacji lub przekształcania szkoły absolwent, który ukończył szkołę we wcześniejszych latach i zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego, obowiązany jest złożyć deklarację wraz ze świadectwem ukończenia szkoły do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej. Absolwent składa deklarację wraz ze świadectwem ukończenia szkoły w terminie do dnia 31 grudnia roku szkolnego, w którym przeprowadzany jest egzamin maturalny. W obowiązującym stanie prawnym absolwenci, o których mowa powyżej, nie mają obowiązku składania do okręgowej komisji egzaminacyjnej deklaracji wstępnej (do 30 września), a jedynie muszą złożyć do 7 lutego roku szkolnego, w którym zamierzają przystąpić do egzaminu maturalnego deklarację ostateczną. Z doświadczeń okręgowych komisji egzaminacyjnych wynika, że absolwenci nie mający obowiązku składania deklaracji wstępnej zwykle zgłaszają się do okręgowych komisji egzaminacyjnych dokładnie 7 lutego, pozostawiając dyrektorom okręgowych komisji egzaminacyjnych zbyt mało czasu na rozpatrzenie złożonych wniosków i skierowanie tych osób do szkoły, w której przystąpią do egzaminu maturalnego. Podkreślić należy, że dyrektorzy szkół są zobowiązani do przekazania informacji obejmującej dane zawarte w deklaracjach i oświadczeniach uczniów przystępujących do egzaminu maturalnego do okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie do 15 lutego roku szkolnego, w którym odbywa się egzamin maturalny.

Projektowane rozporządzenie w dodanych ust. 4a i 4b uwzględniło również osoby, które zamierzają przystąpić do egzaminu maturalnego, a świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej uzyskały na podstawie egzaminów eksternistycznych.

Unormowań dotyczących tych osób nie było w dotychczasowych przepisach.

Przewiduje się, że proponowana zmiana ust. 1 pkt 6 wejdzie w życie z dniem 1 września 2011 r.

29) do § 1 pkt 46 projektu (zmieniany ust. 3 w § 65 rozporządzenia)

W ust. 3 doprecyzowano postępowanie w sytuacji, gdy przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego stwierdzi, że przesyłka zawierająca materiały egzaminacyjne została naruszona. W takiej sytuacji sposób dalszego postępowania ustala dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej. Unormowania takiego nie było w dotychczasowych przepisach.

30) do § 1 pkt 47 i 48 projektu (zmieniany ust. 1 w § 66 i ust. 3 w § 67 rozporządzenia)

Proponowane zmiany w § 66 i 67 są konsekwencją wprowadzenia omówionych powyżej przepisów w § 63 ust. 4a i 4b nowelizowanego rozporządzenia i określają sposób ustalenia miejsca przystąpienia przez absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy uzyskali świadectwo ukończenia szkoły na podstawie egzaminów eksternistycznych, do części ustnej egzaminu maturalnego.

31) do § 1 pkt 50 projektu (zmieniany ust. 2 i 3 w § 71 rozporządzenia)

W związku z pozostawieniem odrębnego poziomu części ustnej egzaminu z języka obcego nowożytnego będącego drugim językiem nauczania w szkołach lub oddziałach dwujęzycznych, zdawanego jako przedmiot dodatkowy, okręgowe komisje egzaminacyjne będą zobligowane do opracowania zestawu zadań egzaminacyjnych dla poziomu „dwujęzycznego”.

32) do § 1 pkt 51 projektu (zmieniony ust. 2 i ust. 3 § 72 rozporządzenia)

Konieczność wprowadzenia tej zmiany wynika z faktu, że w myśl proponowanej nowelizacji § 57 i § 74, dla części ustnej egzaminu maturalnego z języków obcych nowożytnych nie określa się poziomu. Egzamin będzie składał się z jednej części a zdający nie będzie potrzebował dodatkowego czasu na przygotowanie się do udzielania odpowiedzi. Stąd w sali egzaminacyjnej będzie mógł przebywać tylko jeden zdający. Wyjątkiem będzie tylko język obcy nowożytny będący drugim językiem nauczania w szkołach lub oddziałach dwujęzycznych, w przypadku którego absolwent ma czas na zapoznanie się z treścią wylosowanego tekstu (§ 75

rozporządzenia), a tym samym w sali może przebywać jeden zdający i jeden przygotowujący się.

Planuje się, że zmiany w § 72 wejdą w życie z dniem 1 września 2011 r.

33) do § 1 pkt 52 projektu (zmieniany ust. 5 i dodany ust. 6 w § 73 rozporządzenia)

Zmiana w § 73 ust. 5 polega na zastąpieniu wyrazu „dostarcza” wyrazem „składa” i wykreśleniu wyrazu „wykaz” z określenia „wykaz bibliografii”. Dodano ust. 6 stanowiący, że warunkiem przystąpienia do części ustnej egzaminu maturalnego z języka polskiego, języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej i języka regionalnego, jest złożenie bibliografii. W dotychczas obowiązujących regulacjach dotyczących egzaminu maturalnego jest zawarty obowiązek złożenia wykazu bibliografii w określonym terminie. Część ustna egzaminu maturalnego składa się z dwóch części: prezentacji tematu wybranego z listy tematów oraz rozmowy zdającego z zespołem przedmiotowym, związanej z prezentowanym tematem z uwzględnieniem wykorzystanej do opracowania tematu bibliografii. Obecnie przepisy nie wskazują na sposób postępowania w przypadku niezłożenia przez zdającego bibliografii wykorzystywanej do opracowania wybranego tematu, w związku z tym zaproponowano powyższe rozwiązanie. Nie złożenie bibliografii w określonym terminie będzie równoznaczne z niemożnością przystąpienia do części ustnej egzaminu.

34) do § 1 pkt 53 projektu (zmieniony § 74 rozporządzenia)

Projekt zmiany przewidujący przedłużenie (z 10 do 15 minut) czasu trwania egzaminu maturalnego w części ustnej z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu obowiązkowego i przedmiotu dodatkowego wynika z projektowanej zmiany § 57, stanowiącej że będzie to egzamin zdawany przez wszystkich maturzystów na jednym poziomie (nie będzie się przeprowadzać egzaminu dla absolwentów przystępujących do egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego w części ustnej na poziomie rozszerzonym).

Zwiększono liczbę zadań z dwóch do trzech, co pozwoli lepiej różnicować zdających mimo rezygnacji ze zdawania egzaminu ustnego na dwóch poziomach. Zadania egzaminacyjne opisano, odwołując się do sprawdzanych za ich pomocą umiejętności językowych. Wykreślono informację o czasie, który absolwent ma na zapoznanie się

z treścią zestawu zadań egzaminacyjnych, rezygnując z regulowania czasu czynności, które nie wchodzą w skład egzaminu.

Planuje się, że zmiany w § 74 wejdą w życie z dniem 1 września 2011 r.

35) do § 1 pkt 54 projektu (zmieniony § 75 rozporządzenia)

W związku z pozostawieniem odrębnego poziomu części ustnej egzaminu z języka obcego nowożytnego będącego drugim językiem nauczania w szkołach lub oddziałach dwujęzycznych, zdawanego jako przedmiot dodatkowy, zasady przeprowadzenia tego egzaminu są określone analogicznie jak to miało miejsce dotychczas.

36) do § 1 pkt 55 i pkt 66 projektu (uchylony ust. 3 i zmieniony ust. 4 w § 76 oraz § 101 rozporządzenia)

Uchylenie ust. 3 wynika z faktu, iż ustalenie, kiedy zdający zdał egzamin maturalny w części ustnej z przedmiotu obowiązkowego, którym jest również język obcy nowożytny, zawarte jest w ust. 2. W związku z uchyleniem ust. 3 zmiany wymagał § 101.

W ust. 4 precyzuje się, że w przypadku absolwentów szkół lub oddziałów dwujęzycznych, którzy zdali, jako przedmiot dodatkowy język obcy nowożytny będący drugim językiem nauczania, na świadectwie wpisuje się poziom tego egzaminu.

37) do § 1 pkt 56 projektu (zmieniany § 80 rozporządzenia)

Proponowane zmiany w § 80 ust. 1 i 2 są zmianami porządkowymi wynikającymi ze zmiany wprowadzonej w § 63 ust. 4a i 4b oraz § 66 ust. 1 nowelizowanego rozporządzenia i określają sposób ustalenia miejsca przystąpienia absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy uzyskali świadectwo ukończenia szkoły na podstawie egzaminów eksternistycznych, do części pisemnej egzaminu maturalnego.

38) do § 1 pkt 58 projektu (zmieniany ust. 3 w § 83 rozporządzenia)

Proponuje się uzupełnienie przepisu § 83 ust. 3 rozporządzenia o informację o zakazie wnoszenia na salę egzaminacyjną, w której przeprowadzana jest część pisemna egzaminu maturalnego, materiałów i przyborów pomocniczych

niewymienionych przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w informacji o materiałach i przyborach pomocniczych, z których zdający mogą korzystać w czasie egzaminu maturalnego. W obecnym stanie prawnym powyższy zakaz obejmuje tylko urządzenia telekomunikacyjne. Z doświadczeń okręgowych komisji egzaminacyjnych wynika, że zdarzają się przypadki wnoszenia i korzystania przez zdających w czasie egzaminu z innych materiałów niż wymienione w informacji dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

39) do § 1 pkt 59 i 60 projektu (nowelizowany § 85a i 85b rozporządzenia)

W nowelizowanym rozporządzeniu usunięto drugie zdanie z § 85a ust. 2 i § 85b ust. 2 w brzmieniu: „Teksty literackie egzaminu są wskazane w informatorze, o którym mowa w § 62”. Zakres wymagań obowiązujących na egzaminie maturalnym określają przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 sierpnia 2001 r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzenia sprawdzianu i egzaminów (Dz. U. Nr 92, poz. 1020, z późn. zm.), nie ma zatem potrzeby określania w informatorze wykazu tekstów literackich, których znajomość jest wymagana na egzaminie maturalnym. Omówiona zmiana weszłaby w życie z dniem 1 września 2011 r.

40) do § 1 pkt 61 projektu (zmieniany ust. 1 i 2 § 87 rozporządzenia)

W projektowanej zmianie ust. 1 i 2 proponuje się skrócenie z 240 do 180 minut czasu trwania egzaminu maturalnego w części pisemnej z języka obcego nowożytnego, będącego drugim językiem nauczania w szkołach lub oddziałach dwujęzycznych, zdawanego na poziomie, określonym w standardach wymagań egzaminacyjnych, o których mowa w § 53 ust. 1 rozporządzenia. Skrócenie czasu trwania egzaminu i zorganizowanie go w formie egzaminu jednoczęściowego odbędzie się bez uszczerbku dla jakości tego egzaminu.

Opis zadań egzaminacyjnych wchodzących w skład arkusza egzaminacyjnego doprecyzowano, uwzględniając informację o sprawdzaniu znajomości struktur leksykalno-gramatycznych.

Planuje się, że zmiany w § 87 wejdą w życie z dniem 1 września 2011 r.

41) do § 1 pkt 63 projektu (zmieniany ust. 1 i 2 w § 96 rozporządzenia)

Zmiana w ust. 1, polega na wprowadzeniu obowiązku sprawdzenia przez osoby wchodzące w skład zespołu nadzorującego egzamin maturalny, w obecności zdających, poprawności zamieszczenia kodu zdającego nadanego przez komisję okręgową i numeru PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – serii i numeru paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość. Zmiana wynika ze zmian proponowanych w § 82 ust. 7, polegających na wprowadzeniu wymogu wpisywania numeru PESEL na każdym arkuszu egzaminacyjnym, w tym karcie odpowiedzi.

Proponowana zmiana w § 96 ust. 2 rozporządzenia dotyczy wskazania miejsca, gdzie przekazywane będą arkusze egzaminacyjne wraz z wypełnionymi kartami odpowiedzi. Dyrektorzy szkół będą je przekazywać, nie bezpośrednio dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej, ale w miejsce wskazane przez tego dyrektora, pracownikowi okręgowej komisji egzaminacyjnej. Należało więc zmienić treść przepisu § 96 ust. 2 rozporządzenia.

42) do § 1 pkt 64 projektu (zmieniany ust. 2 i 5 w § 97 rozporządzenia)

Zmiany w ust. 2 mają charakter porządkujący i wynikają z tego, że egzamin maturalny w części pisemnej z przedmiotów obowiązkowych będzie zdawany przez wszystkich absolwentów na jednym poziomie - podstawowym.

Proponowana zmiana w ust. 5 wynika ze zmienionych zasad zdawania egzaminu z języka obcego nowożytnego będącego drugim językiem nauczania w szkołach lub oddziałach dwujęzycznych w części pisemnej – nie będzie dwóch części tego egzaminu.

43) do § 1 pkt 65 projektu (zmieniany ust. 1 w § 99 rozporządzenia)

Zmiana w § 99 ust. 1 rozporządzenia dotyczy unieważnienia egzaminu maturalnego w przypadku wniesienia lub korzystania przez zdającego z urządzeń telekomunikacyjnych lub materiałów i przyborów pomocniczych niewymienionych w informacji dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej o materiałach i przyborach pomocniczych, z których zdający mogą korzystać w czasie egzaminu maturalnego. W obecnym stanie prawnym unieważnienie egzaminu maturalnego może nastąpić w przypadku stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań egzaminacyjnych

przez zdającego lub zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu. Przepis § 83 ust. 3 rozporządzenia wprowadza zakaz wnoszenia na salę egzaminacyjną urządzeń telekomunikacyjnych oraz materiałów i przyborów pomocniczych, z których korzystanie na egzaminie maturalnym nie jest dozwolone przy jednoczesnym braku informacji dotyczącej skutków nieprzestrzegania tego zakazu. Stąd też należało wprowadzić zmianę w przepisie § 99 ust. 1.

44) do § 1 pkt 67 projektu (zmieniany ust. 5 w § 103 rozporządzenia)

Proponowana zmiana w § 103 ust. 5 stanowi, że członków zespołu egzaminacyjnego do przeprowadzenia egzaminu maturalnego dla absolwentów, którzy przystąpili do egzaminu ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych i nie zdali egzaminu wyłącznie z jednego przedmiotu oraz przystępują ponownie do tego egzaminu w tym samym roku szkolnym (tzw. egzamin poprawkowy) powołuje przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego, w przypadku gdy egzamin ten jest przeprowadzany w szkole macierzystej absolwenta. Dotychczas obowiązujący przepis § 103 ust. 5 wskazuje, że przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego oraz członków tego zespołu powołuje dyrektor właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej. Zachowanie powyższego wymogu nie wydaje się uzasadnione w przypadku szkoły macierzystej, ponieważ przygotowanie i przeprowadzenie poprawkowego egzaminu maturalnego odbywa się z zachowaniem takich samych zasad, jak w przypadku egzaminu przeprowadzanego w terminie majowym. Pozostawiono natomiast wymóg powoływania przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego i członków tego zespołu przez dyrektora właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej, w przypadku gdy egzamin jest przeprowadzany w miejscu wyznaczonym przez tego dyrektora.

45) do § 1 pkt 69 projektu (zmieniany ust. 1a, 1b i 4 w § 105 rozporządzenia).

Zmiany w § 105 ust. 1a i 1b wynikają ze zmienionych zasad przeprowadzania egzaminu maturalnego w części ustnej, dla której nie określa się poziomu egzaminu.

46) do § 1 pkt 70 projektu (zmieniany ust. 3 w § 106 rozporządzenia)

Zmiana w § 106 ust. 3 wprowadza konieczność wyznaczenia przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej jednego terminu, w którym okręgowe komisje egzaminacyjne prześlą dyrektorom szkół wyniki części pisemnej egzaminu

maturalnego oraz świadectwa dojrzałości i aneksy do świadectw dojrzałości. Informacja o terminie przekazania wyników egzaminu maturalnego oraz świadectw i aneksów zostanie podana do publicznej wiadomości nie później niż do dnia 1 września roku szkolnego, w którym przeprowadzany jest egzamin maturalny. Wprowadzenie omówionej zmiany ułatwi okręgowym komisjom egzaminacyjnym realizację następujących zadań – organizacja wglądu do własnych prac maturalnych przez zainteresowanych absolwentów, przygotowanie do przeprowadzenia „poprawkowego” egzaminu maturalnego. Ustalenie jednakowego, w miarę możliwości jak najwcześniejszego terminu przekazania świadectw dojrzałości i aneksów do świadectw dojrzałości ma też istotne znaczenie ze względu na terminy rekrutacji do szkół wyższych.

47) do § 1 pkt 71 projektu (dodany § 109a rozporządzenia)

W § 109a zobowiązuje się dyrektorów szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, w których po raz pierwszy ma być przeprowadzony egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, do zgłaszania szkoły do właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej w terminie nie później niż do dnia 1 września roku szkolnego, w którym ma być przeprowadzony ten egzamin. W obowiązującym stanie prawnym szkoły te nie mają obowiązku zgłoszenia swojej placówki do właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej. Okręgowe komisje egzaminacyjne często są zaskakiwane zbyt późnym zgłaszaniem się nowych szkół do poszczególnych egzaminów zewnętrznych, co dezorganizuje właściwe przygotowanie tych egzaminów.

48) do § 1 pkt 72 projektu (nowelizowany § 111 rozporządzenia)

Rozporządzenie wprowadza zmiany dotyczące możliwości przystąpienia absolwentów do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w warunkach dostosowanych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia (słuchacza). W dotychczasowym stanie prawnym dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe obejmowało uczniów, u których stwierdzono występowanie specyficznych trudności w nauce i mogło nastąpić wyłącznie na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej. Nowelizacja rozporządzenia przewiduje, że nie tylko uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-

pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się, będą mogli przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych, ale także uczniowie nie posiadający takiej opinii, w stosunku do których zespół nauczycieli i specjalistów stwierdzi taką potrzebę. Dyrektor szkoły będzie podejmował decyzję o dostosowaniu warunków przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, na podstawie opinii zespołu nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniami, o którym mowa w projektowanych obecnie przepisach w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół. Wprowadzone zmiany są spójne również z projektowanym rozporządzeniem w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz rozporządzeniem w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół, które przekazują szkole większe kompetencje w zakresie świadczenia tej pomocy. Planuje się, że powyższa zmiana wejdzie w życie z dniem 1 września 2011 r.

49) do § 1 pkt 73 projektu (nowelizowany § 114 rozporządzenia)

Zmieniono § 114 rozporządzenia dotyczący informatorów o egzaminach zawodowych, określając jedynie termin ich ogłaszania. Zakres informacji, które powinny znaleźć się w szczególności w informatorach określa art. 9a ust. 2 pkt 1b ustawy o systemie oświaty.

50) do § 1 pkt 74 projektu (zmieniany ust. 3 w § 115 rozporządzenia)

W ust. 3 ustalono, że w przypadku likwidacji lub przekształcenia szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe absolwent, który ukończył szkołę we wcześniejszych latach, składa deklarację dyrektorowi okręgowej komisji egzaminacyjnej właściwej ze względu na miejsce zamieszkania, a nie jak dotychczas, właściwej dla siedziby ukończonej szkoły. Termin składania deklaracji wynika z terminu ukończenia szkoły (z końcem kwietnia lub stycznia).

51) do § 1 pkt 75 i 80 projektu (nowelizowane § 119 ust. 2 i § 128 ust. 3 rozporządzenia)

Doprecyzowano postępowanie w sytuacji, gdy przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego stwierdzi, że przesyłka zawierająca materiały egzaminacyjne

została naruszona. W takiej sytuacji sposób dalszego postępowania ustala dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej.

52) do § 1 pkt 78 i 83 projektu (nowelizowane § 124 ust. 3 i § 134 ust. 1 rozporządzenia)

Proponowane zmiany polegają na tym, że przewodniczący zespołu egzaminacyjnego ma obowiązek dostarczyć (a nie jak dotychczas przekazać) wskazaną w tych przepisach dokumentację egzaminacyjną do miejsca wskazanego przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej (a nie jak dotychczas do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej). Zmiana ta pozwoli na lepszą organizację tych egzaminów.

53) do § 1 pkt 77, 79 i 82 projektu (nowelizowany § 123 ust. 3, § 126 ust. 4 pkt 4 i § 132 ust. 7 rozporządzenia)

Wprowadzona zmiana jest konieczna z uwagi na zmiany w § 111. Zmiana ta dotyczy dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych zdających wymienionych w § 111 ust. 1, 3, 4 i 6. Planuje się wprowadzenie zmiany w § 123 ust. 3, § 126 ust. 4 pkt 4 i § 132 ust. 7 od 1 września 2011 r.

54) do § 1 pkt 84 projektu (zmieniany ust. 1 w § 138 rozporządzenia)

Zmiana w § 138 ust. 1 rozporządzenia dotyczy unieważnienia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w przypadku wniesienia lub korzystania przez zdającego z urządzeń telekomunikacyjnych. W obecnym stanie prawnym unieważnienie egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe może nastąpić w przypadku stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań egzaminacyjnych przez zdającego lub zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu.

55) do § 1 pkt 85 projektu (zmieniany ust. 2 w § 139 rozporządzenia)

Zmiana w § 139 ust. 2 wprowadza konieczność wyznaczenia przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej jednego terminu, w którym okręgowe komisje egzaminacyjne prześlą dyrektorom szkół wyniki egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe oraz dyplomy potwierdzające kwalifikacje zawodowe. Informacja o terminie przekazania wyników oraz dyplomów zostanie podana do

publicznej wiadomości nie później niż do dnia 1 września roku szkolnego, w którym przeprowadzany jest egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

56) do § 1 pkt 86 projektu (zmieniany ust. 5 w § 142 rozporządzenia)

Rozszerzono treść przepisu § 142 ust. 5 wymieniając w miejsce dotychczasowych trzech dokumentów – pięć dokumentów należących do dokumentacji z etapu pisemnego i etapu praktycznego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, którą przechowują okręgowe komisje egzaminacyjne przez okres 6 miesięcy. Dodano w tym przepisie karty oceny i prace egzaminacyjne z etapu praktycznego.

57) do § 1 pkt 87 (dodawany § 145a)

Projekt przewiduje, że poradnia psychologiczno-pedagogiczna będzie wydawała uczniom opinię o specyficznych trudnościach w uczeniu się nie później niż do ukończenia szkoły podstawowej, z tym że w przypadku ucznia przystępującego do sprawdzianu - nie wcześniej niż po ukończeniu klasy III szkoły podstawowej i nie później niż do końca września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany sprawdzian. Wprowadzono przepis, że raz wydana opinia jest ważna przez wszystkie lata nauki szkolnej. Dzięki wprowadzeniu takiej zmiany rodzice unikną wielokrotnego wnioskowania o wydanie opinii na poszczególnych etapach edukacji. Wprowadzone zmiany są spójne z projektowanym obecnie rozporządzeniem w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz rozporządzeniem w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół, które przekazują szkole większe kompetencje w zakresie świadczenia tej pomocy. Powyższa zmiana dotyczy sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. Planuje się, że powyższa zmiana wejdzie w życie z dniem 1 września 2011 r.

58) do § 1 pkt 88 projektu (dodany § 147a rozporządzenia)

W nowelizowanym rozporządzeniu dodano § 147a wprowadzający zobowiązanie dyrektorów szkół do umożliwiania przeprowadzania w ich szkole standaryzacji propozycji pytań, zadań i testów przygotowywanych na egzaminy zewnętrzne. Zagwarantowanie jakości arkuszy egzaminacyjnych zależy od ich testowania (standaryzacji), która przeprowadzana jest na losowych próbach uczniów i szkół.

59) do § 1 pkt 89 projektu (dotyczy załącznika nr 2 rozporządzenia)

Nowelizowane rozporządzenie uchyla załącznik nr 2 – *Warunki i sposób przeprowadzania egzaminu z nauki zawodu i egzaminu z przygotowania zawodowego*. Przepis § 154 ust. 1 nowelizowanego rozporządzenia stanowi, że „egzamin z nauki zawodu i egzamin z przygotowania zawodowego dla absolwentów dotychczasowych szkół zasadniczych oraz szkół średnich zawodowych przeprowadza się na warunkach i w sposób określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia do końca lutego w roku szkolnym 2008/2009”. Załącznik ten należy uchylić, gdyż obecnie nie przeprowadza się już egzaminu z nauki zawodu i egzaminu z przygotowania zawodowego.

60) do § 3 projektu rozporządzenia

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. *w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół*, 1 września 2009 r. do klasy I gimnazjum została wprowadzona nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego. Z roku na rok nowa podstawa programowa będzie obejmowała kolejne roczniki dzieci i młodzieży. W związku z tym należało wprowadzić przepis przejściowy dotyczący uczniów klasy II gimnazjum, którzy w roku szkolnym 2009/2010 nie uzyskają promocji do klasy programowo wyższej oraz uczniów klasy III, którzy w roku szkolnym 2010/2011 nie ukończą gimnazjum. W przypadku tych uczniów szkoła jest zobowiązana stworzyć warunki umożliwiające wyrównanie różnic programowych wynikających z realizacji nowej podstawy programowej.

61) do § 4 projektu rozporządzenia

Wprowadzenia tego przepisu przejściowego umożliwi słuchaczom szkół dla dorosłych kształcących w formie stacjonarnej zakończenie kształcenia zgodnie z przepisami obowiązującymi przed wejściem w życie przepisów niniejszego rozporządzenia, ale wyłącznie w zakresie zmiany przepisów dotyczących projektowanych nowych zasad klasyfikowania na podstawie egzaminów semestralnych.

62) do § 6 projektu rozporządzenia

Przepis przejściowy porządkujący, który utrzymuje w mocy wszystkie dotychczasowe opinie wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne będące podstawą odpowiednio do dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia oraz do dostosowania warunków przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów (słuchaczy) i absolwentów.

63) do § 7 projektu rozporządzenia

Przepis przejściowy określający termin, od którego wynik z części rozszerzonej egzaminu gimnazjalnego z języka obcego nowożytnego będzie brany pod uwagę w procesie rekrutacji – rekrutacja do szkół ponadgimnazjalnych na rok szkolny 2018/2019. Projekt zmiany zasad przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego wprowadził dwie części egzaminu z języka obcego nowożytnego – podstawową i rozszerzoną. Przystąpienie do części podstawowej egzaminu jest obowiązkowe dla wszystkich uczniów kończących gimnazjum, którzy rozpoczęli naukę danego języka w gimnazjum. Natomiast do części rozszerzonej tego egzaminu muszą przystąpić ci uczniowie, którzy uczyli się danego języka w szkole podstawowej. Dotyczy to tych uczniów, którzy 1 września 2009 r. rozpoczęli naukę w klasie I szkoły podstawowej zgodnie z nową podstawą programową, czyli rozpoczęli obowiązkową naukę języka obcego nowożytnego. W roku szkolnym 2017/2018 uczniowie ci będą przystępowali do obu części egzaminu gimnazjalnego z języka obcego i wyniki z tego egzaminu będą brane pod uwagę w procesie rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 43, poz. 337) projekt ww. rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej (www.men.gov.pl).

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie sposobu funkcjonowania*

krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Projekt rozporządzenie dotyczy uczniów, słuchaczy, absolwentów szkół, nauczycieli, egzaminatorów, dyrektorów szkół, rodziców, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, okręgowych komisji egzaminacyjnych i szkół wyższych.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przesłany do zaopiniowania przez związki zawodowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.) i partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 2) Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 3) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”;
- 4) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80”, Komisja Krajowa;
- 5) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność”;
- 6) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 7) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 8) Krajową Sekcję Oświaty NSZZ „Solidarność”;
- 9) Forum Związków Zawodowych;
- 10) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 11) Krajowy Komitet Wychowania Resocjalizującego;
- 12) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Resocjalizacji;
- 13) Fundację Synapsis;
- 14) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 15) Polskie Towarzystwo ADHD;
- 16) Polski Związek Głuchych. Zarząd Główny;
- 17) Polski Związek Niewidomych. Zarząd Główny;
- 18) Polski Związek Logopedów;

- 19) Polskie Towarzystwo Dysleksji;
- 20) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 21) Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu;
- 22) Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 23) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 24) Polską Radę Ekumeniczną;
- 25) Radę Szkół Katolickich;
- 26) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 27) STO Ogólnopolskie Forum Rodziców;
- 28) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 29) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 30) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 31) Konfederację Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 32) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 33) Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół;
- 34) Radę Główną Szkolnictwa Wyższego;
- 35) Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 36) Konferencję Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 37) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli;
- 38) Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Kształcenia Praktycznego;
- 39) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego;
- 40) Krajową Izbę Edukacji.

Projekt został również przekazany do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych, Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Rzecznika Praw Dziecka i Rzecznika Praw Obywatelskich.

3. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Zaproponowane zmiany w rozporządzeniu spowodują wzrost nakładów finansowych przeznaczonych na przygotowanie i przeprowadzenie egzaminu gimnazjalnego w 2012 r.

Wzrost nakładów będzie dotyczył budżetu państwa w latach 2011-2012.

Centralna Komisja Egzaminacyjna szacuje, że wzrost jej wydatków finansowych wynikających z wprowadzenia nowej formuły egzaminu gimnazjalnego, będzie kształtował się w następujący sposób:

Rok szkolny 2010/2011:

- 43 500 zł – koszt opracowania informatorów;
- 18 000 zł – koszt przygotowania nowych programów szkoleń dla egzaminatorów,
- 90 000 zł – koszt przeprowadzenia szkoleń dla egzaminatorów i kandydatów na egzaminatorów;
- 336 000 zł – koszt czterech etatów pedagogicznych (specjaliści od przedmiotów społecznych, geografii, chemii, języka ukraińskiego).

Rok szkolny 2011/2012:

- 141 000 zł – koszt przygotowania testów z sześciu języków obcych na poziomie rozszerzonym;
- 40 500 zł – koszt przygotowania testów z języka ukraińskiego na dwóch poziomach;
- 50 000 zł – koszt przygotowania systemu informatycznego Hermes oraz OKE`Y;
- 2 500 000 zł – koszt druku i dystrybucji materiałów egzaminacyjnych.

Przewiduje się, że łącznie w latach 2011-2012 wzrost nakładów finansowych wyniesie 3 219 500 zł.

Na obecnym etapie opracowywania zmian rozporządzenia nie ma możliwości precyzyjnego określenia dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa, jakie poniosą okręgowe komisje egzaminacyjne wynikających z przeprowadzenia egzaminu gimnazjalnego i sprawdzenia dodatkowych arkuszy egzaminacyjnych. Ustalenie tych kosztów będzie możliwe w październiku 2011 r. w momencie, gdy uczniowie złożą pisemne deklaracje dotyczące wyboru poziomu rozszerzonego języka obcego nowożytnego.

Wzrost kosztów przeprowadzenia egzaminu gimnazjalnego zostanie ujęty w budżecie państwa w ramach wydatków zaplanowanych na rok 2011 i 2012 w części 30 – Oświata i wychowanie.

4. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ projektowanej regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.